

DE REFORMATIE

WEEKBLAD TOT ONTWIKKELING VAN HET GEREFORMEERDE LEVEN

DIE UWE JEUGD VERNIEUWT ALS EENS ARENDS PSALM 103:5

Onder redactie van Prof. Dr K. SCHILDER, Kampen.

Medewerkers: Dr H. A. van Andel, Solo; Dr R. E. van Arkel, Utrecht; N. Baas, Amsterdam; Dr Henry Beets, Grand Rapids; Dr H. Bergema, Karoëni; Dr F. A. den Boeft, Rotterdam; Dr E. T. v. d. Born, Heemstede; Mr A. Bouman, Rotterdam; Ir B. ter Brugge, Almelo; Dr K. J. Cremer, Kampen; Mevr. W. Cremer—de Vries, Kampen; Dr R. J. Dam, Kampen; Dr A. C. Drogendijk, Dordrecht; Dr D. v. Dijk, Groningen; Drs D. J. Galle, Kampen; Mevr. G. Gilhuis—Smitskamp, Mijdrecht; Dr J. H. Hagenbeek, Zwolle; Dr J. van Herksen, Ermelo; Dr B. Holwerda, Amersfoort; A. Janse, Biggkerke; Dr P. Jasperse, Leiden; Dr G. Keizer, De Steeg; Dr B. A. Knoppers, Amsterdam; Dr E. D. Kraan, Vlaardingen; A. Kuiper, Utrecht; Dr J. v. d. Linden, Poerworedjo; Dr S. O. Los, 's-Gravenhage; Drs Joh. Luijkemaar Francken, Rotterdam; Mevr. J. M. Th. Luijkemaar Francken-Schreuder, Rotterdam; Dr F. C. Meijster, Rotterdam; G. Meima, Groningen; Dr H. Mulder, Deventer; Dr A. Ringma, Ermelo; P. J. Risseuw, 's-Gravenhage; C. Rijnsdorp, Rotterdam; A. Schilder, 's-Gravenhage; Dr G. K. Schoep, 's-Gravenhage; Dr R. Schippers, Wanawerd; Dr J. Smelik, 's-Gravenhage; Drs H. Smilde, Groningen; Drs H. Smitskamp, 's-Gravenhage; Dr N. Streefkerk, Wolvega; D. Stroo, Bussum; J. Strikwerda, Zeist; Prof. Dr C. van Til, Philadelphia Pa.; Dr C. Veenhof, Haarlem; Dr J. Vekklamp, Hilversum; Prof. Dr D. H. Th. Vollenhoven, Amsterdam; Dr M. Vreugdenhil, Meliskerke; Dr F. de Vries, 's-Gravenhage; Dr J. de Vries, Tilburg; Dr D. K. Wielenga, Capelle a. d. IJssel; Mr J. A. de Wilde, 's-Gravenhage.

Alle stukken bestemd voor de Redactie zende men aan:
Prof. Dr K. SCHILDER, Vloedijk 101, Kampen.

Drukkers-Uitgevers:
OOSTERBAAN & LE COINTRE, Goes.
Tel. No. 58. — Postrekening No. 36000.

Abonnement: f2.50 per halfjaar bij vooruitbetaling.
Voor 't Buitenland f7.50 en voor Ned.-Indië f6.— per jaar.
Advertentiën: 25 ct. per regel. — Losse nummers f0.15.

INHOUD: Hoofdart.: Wat gaan wij doen op leeftijd? — Uit de Schrift: Voorbede gevraagd (Hand. 8:24). — Kerk, leven: Buchman-beweging. Fantasie, maar aan welken kant? Wat geeft u er voor terug? De steen der „wijsheid“. Kerk, procedures? Drankbestrijding en synode. De beroepsbrief. — Even parkeren: Van 't volle leven! — Pop. wetensch. schetsen: John Bunyan 1628—1688. — Lit. en kunst: De roman van een dichter. — Zielkunde: Geloof en Verbeelding, II. — Uit de historie: Kuyperiana, VII. — Opv. en ond.: Collecten op school. — Persschouw. — Boekbespreking. — Kerkenieuws.

HOOFDARTIKEL

Wat gaan wij doen op leeftijd?

Er wordt in deze dagen veel aandacht gewijd aan de ontwikkeling en vorming van jeugdigen. En terecht, want hun positie is moeilijker dan die van vorige geslachten, die geen overgangstijd hebben meegemaakt.

Toch is er reden om ook de problemen, waarmee de ouderen te kampen hebben, onder de loupe te nemen. Werkloosheid en minderwaardigheidsgevoel bedreigen hen in dezen tijd. Daarom stellen wij de vraag: Welke zijn de problemen van ouderen in dezen tijd?

Hierop is geen algemeen antwoord te geven, want de nooden van verschillende leeftijden, geslachten en karaktertypen zijn niet alle dezelfde. De wachtgelder, nog in de kracht van het leven, beziet de werkelijkheid van het leven geheel anders dan de zakenman, die zijn werk niet af kan. De gehuwde vrouw heeft een anderen kijk op het leven dan de ongehuwde. De opgeruimde grijsaard ondergaat de kwalen van den ouderdom geheel anders dan de brommerige pessimist.

Een andere vraag van beteekenis is deze, of de houding van de menschheid in 't algemeen tegenover ouderen is veranderd. Uit de Heilige Schrift weten we, hoezeer de eerbied voor ouderen is ingeworteld bij Oostersehe volken. De grijsheid heet daarin een sierlijke kroon, die gevonden wordt op den weg der gerechtigheid. Jeugdigen worden vermaand hun moeder niet te minachten als zij oud geworden is. Ook wordt in de Klaagliederen als een teken van verval genoemd: „De aangezichten der ouden zijn niet geëerd geweest“.

In het Nieuwe Testament worden de Christenen vermaand om oude mannen als vaders en oude vrouwen als moeders te behandelen. Aan de ouden in de gemeente wordt de taak opgedragen om leeraars en leeraressen te zijn van het goede. Opzichers heeten oudsten.

Stelt men tegenover deze houding die van de laaggezonken kaffers in Midden-Afrika, dan ziet men het verschil in cultuur. Op een Conferentie te Morgenster in Zuid-Rodesië verhaalde een zendeling, dat twee vrouwen hem vroegen om gif, om daarmee een oude vader en moeder van kant te maken, aangezien ze anders met een hout zouden doodgeslagen worden. Waarom geschiedde dit afmaken van ouden? Om het getal opeters te verminderen als de oogst schraal uitviel.

Volgens de cultuur-optimisten kunnen zulke feiten nooit voorkomen in onze maatschappij, omdat de waarde van het individu zich beweegt in stijgende lijn. Geneeskundige behandeling, ouderdomsrenten, pensioenen, inwonen bij kinderen of in rusthuizen, zijn de middelen, waarmee wij cultuurmensen het leven van vergrijpsden rekken.

Hoort men daarentegen de cultuur-pessimisten, dan zijn wij met onze behandeling van ouden van dagen al een heel eind op weg naar de beestachtige behandeling van diepegezonken volken. In tram en spoor weigeren jongeren om op te staan en plaats te maken voor ouderen, zoodat er maatschappijen zijn, die een verordening daartoe moeten publiceren. Gehuwde kinderen die financieel welaf zijn, zenden hun arme ouders naar steun of Diaconie. Patroons ontslaan oud personeel en nemen

jongeren aan, omdat ze voor minder loon werken. Bij sollicitaties voor allerhande posten wordt weinig meer gerekend met de ervaring van ouderen, want men heeft liever jongere krachten. Predikanten en onderwijzers boven de 40 jaar komen niet meer in aanmerking voor vacatures. Op die lijn doorgaande is de conclusie voor de hand liggend, dat ouderen door velen geheel onnut geacht worden voor het leven.

Zij die staan op het standpunt van Gods Woord en leven uit Christus behoeven tusschen deze controverse opinies geen keuze te doen. Voor hen geldt de wet Gods: „Eer uw vader en uw moeder“, ook al zijn beide welbedagd. Doch eeren met het hart is nog iets anders dan beleefdheid tegenover ouderen. Christus gaf bij het afscheid zijn moeder een zoon met een rijk hart, n.l. Johannes, tot steun. Aan dezen had zij meer dan aan geld en goed. Op de gezindheid tegenover ouderen komt het vooral aan bij de Christelijke liefde.

Voor ons is het dus niet de vraag of de liefde tot de ouderen bestaat, maar hoe ze wordt beoefend. Wij gelooven aan de gemeenschap der heiligen. Deze gemeenschap is werkzaam door de liefde, ook tot ouderen. Maar hoe werkt zij?

„De liefde zal verkouden“, zegt Christus. Dit is één van de teekenen der laatste tijden voor Zijn wederkomst. Voor ons is het wel een groot probleem, of die verkoeling is begonnen, en of de ouderen onder ons den eersten terugslag daarvan gevoelen.

In een artikel van de American Scholar lezen wij: „In Duitschland en Italië heeft de Jeugd de leugels in handen; daar is een man van 40 jaar een oud man.“

Intusschen mogen de ouderen onder ons niet bij de pakken gaan neerzitten. Voor hen is de vraag urgent: Wat gaan wij doen, nu de maatschappij zonder ons klaar komt, terwijl God ons nog kracht geeft tot arbeid. Nemen we aan, dat de kwestie van levensonderhoud geregeld is door steun, pensioen of rente, dan nog is er het probleem van het vullen van den vrijen tijd. Ledigheid wordt door Gods Woord veroordeeld (o.a. 1 Tim. 5:13) en leidt tot allerlei verkeerde dingen. Daarbij komt, dat velen door harden arbeid zóo actief zijn geworden, dat zij niet ledig kunnen blijven, maar werk opzoeken. Men ziet dan ook vaak, dat rustende ouderen een tuin aanleggen en onderhouden, zich toeleggen op het verzamelen van curiositeiten, zaken tijdelijk waarnemen voor anderen, of gaan knutselen in een eigen werkplaatsje.

Voorts betreden sommige rustende ouderen de terreinen van de kunst en de wetenschap. Uit de cellen van de monniken en nonnen in de Middeleeuwen zijn schoone kunstwerken voortgekomen. De Zuid-Afrikaansche ballingen hebben tijdens hun grooten oorlog in concentratiekampen kunstig snijwerk gemaakt. En de vorschers op wetenschappelijk gebied hebben in den herfst des levens hun beste producten opgeleverd. Er zijn dus heel wat terreinen, waarop een rustende oudere God kan dienen.

Op één terrein moeten wij nog in het bijzonder wijzen, d.i. de meditatie over Gods Woord en het gebedsleven. Zie hoe Anna, eene profetes, in de Heilige Schrift wordt geprezen, omdat zij op vier- en tachtigjarigen leeftijd God diende nacht en dag met vasten en bidden. Ook heeft de Heilige Schrift een aparte uitdrukking hiervoor, n.l. zich verledigen tot bidden (scholadsoo). Daartoe mogen zelfs de gehuwden voor een bepaald tijd elkan- der verlaten. (1 Cor. 7:5). Ouderen worden dus als het ware door Christus uitgenoodigd om de drie gebedstijden, die van het morgen-, middag- en avondoffer des gebeds, ijverig te gebruiken, aangezien zij de gelegenheid daartoe hebben. De Kerk des Heeren heeft vooral in dezen tijd behoefte aan voorbidders, die evenals Aäron en Hur de handen van Mozes omhoog hielden, de strijders voor Gods Koninkrijk steunen.

L.

De wet Gods — ook voor de polemiek.

Aan beide geboden wordt dus de hand gehouden. Aan het gebod: Hebt God lief boven alles! door nooit, zelfs niet in den broeder, eenig te kort te doen aan de eere, de waarheid en den naam onzes Gods, zonder bedructe critiek te dulden. Maar ook aan het gebod: Hebt uw naaste lief als uzelf, door juist die mannen, met wie men de lans heeft te breken, het teederst te dragen op het hart.

Dit laatste nu wordt dan bovenal betracht, indien men het streven van afwijkende broeders in het rechte licht plaatst, en het daardoor mogelijk maakt, om in te komen in hun gemoedsvereld.

Aantasten van hun dwaling mag nimmer gespaard, want wie dat nalaat, laat nu de wachters Heeren te betrekken. Dat mag niet.

„De Heraut“, no. 353, 28 Sept. 1884.

UIT DE SCHRIFT

Voorbede gevraagd.

Bidt gijlieden voor mij.
Hand. 8:24.

Simon Magus, eertijds een reus en voorganger onder de gnostiek, is onder het beslag van het evangelie van Jezus Christus gekomen. Hij is gedoopt, en gaf menig inzicht prijs onder den verschen indruk van het nieuwe „wijsheidswoord“.

Maar intusschen is hij toch niet vernieuwd tot in het hart. Als straks blijkt, dat de apostelen door handoplegging aan anderen charismatische gaven kunnen mededeelen, dan acht hij voor zichzelf het uur gekomen, om zijn oude voorrangspositie „in het religieuze“ weer te vermeesteren. Als men óók hem die autoriteit verleent, hem machtigende, de charismata (Geestesgaven in bijzonderen zin) uit te deelen, dan wordt Simon Magus in zijn gechristianiseerde Samaritaansche omgeving weer nèt zó'n autoriteit als Simon Petrus in de Jeruzalemsche; en, net zoo een als hij, Simon Magus, zélf het reeds vóór zijn bekeering geweest is in zijn-nog-niet-gekerstende omgeving; dan moet ieder, ook na den overgang naar het christendom, weer het deurtje van Simon Magus langs, wil hij aan geestelijke schatten geholpen worden. Dan zijn alle te schenken religieuze „energieën“ aan Simon gebonden; dan is die man weer een clericale „kracht Gods“, wederom houder van een distributiekantoor van geestelijke goederen. Dan is de oude glorie van Simon Magus door Simon Petrus tegen goede betaling hersteld. Want als zó'n religieuze krachten-centrale gold Simon Magus, in zijn gnostische omgeving, óók voor zijn bekeering. Kort en goed: hij waagt een voorstel in die richting. Men make hem tegen betaling apostel nummer dertien, met in dezen zin beperkt mandaat natuurlijk; want missiereizen liggen niet in de bedoeling...

Maar dan schiet de toorn van Simon Petrus tegen Simon Magus uit. Dwaas, zondaar! Wij zijn hier niet in een verchristelijkt gnostisch krachtenveld, doch in den door vrije, verkiezende genade geschapen kring van deelhebbers aan de vergeving der zonden om niet. En hier worden de apostelen niet gemaakt, ook niet geboren, en ook niet gekocht en betaald met goud en zilver, doch verkoren en uit den drek verhoogd en door Gods Geest „overmocht“. Zij betalen daar zelf niet voor, omdat door Christus' bloed voor hen betaald is, vrij en soeverein. Wij zijn hier in het huis der vrijheid, waar niemand den ander dienstbaar maken wil aan zich. Hier zeggen wij intengende tot de menschen, die weer dienstbaar worden? Wie heeft u betooverd, dat gij, uitzinnigen, van menschen afhankelijk zoudt worden? Dwaas, en hypocriet, uw geld zij met u ten verdere. Er is

1) Magus: (wederom) „toovenaar“ (worden)?